

Aluehallitus 24.8.2026 § 166

§ 166

Oikaisuvaatimuksen käsittely aluehallituksen 15.6.2026 § 126 päätöksestä "Aluehallituksen 24.11.2025 § 259 päätöksen tarkistaminen koskien liikkumista tukevien palveluiden toimintaohjetta (kohdat 1.1.2; 3.1; 3.2; 3.4.5 ja 3.4.6)"

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Hokkanen Timo
Ojaniemi Pasi

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen seuraavin perustein:

Hyvinvointialue ei ole liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjeen valmistelussa laiminlyönyt lakisääteistä velvollisuuttaan kuulla vammaisneuvostoa asian valmistelussa. Päätös noudattaa kansallista lainsäädäntöä ja YK:n yleissopimusta vammaisten henkilöiden oikeuksista.

Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia seikkoja, joiden perusteella oikaisuvaatimuksen kohteena olevaa päätöstä olisi syytä muuttaa tai kumota. Päätös on syntynyt oikeassa järjestyksessä, päätöksentekijä ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen.

Käsittely

Logistiikkapalvelujen päällikkö Diov poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 13.56.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Oikaisuvaatimus

██████████ (oikaisuvaatimuksen tekijä) on tehnyt lain hyvinvointialueesta (611/2021, jäljempänä hyvinvointialuelaki) mukaisen oikaisuvaatimuksen aluehallituksen päätöksestä 15.6.2026 § 126. Päätös koski liikkumista tukevien palveluiden

toimintaohjeen kohtien 1.1.2; 3.1; 3.2; 3.4.5 ja 3.4.6 tarkistamista.

Hyvinvointialuelain 139 §:n 1 momentin mukaan aluehallituksen alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa vaatia siihen oikaisua. Oikaisuvaatimus tehdään 2 momentin mukaan aluehallituksen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle.

Oikaisuvaatimuksen saa hyvinvointialuelain 142 §:n 1 momentin mukaan tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen.

Oikaisuvaatimus on tehtävä hyvinvointialuelain 143 §:n mukaan 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on saapunut 29.6.2026 Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kirjaamoon.

Oikaisuvaatimus on saapunut säädetyssä määräajassa. Oikaisuvaatimuksen tekijä on hyvinvointialueen jäsen.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt vaatimukset ja perusteet

Oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii kumoamaan aluehallituksen päätöksen 15.6.2026 § 126, koska katsoo sen olevan vastoin vammaisoikeuksien lainsäädäntöä usealta osin. Oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan päätös asettaa vammaiset kuljetuspalvelun käyttäjät tosiasiallisesti eriarvoiseen asemaan. Lisäksi oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii, että valmisteluun otetaan mukaan vammaisjärjestöjen asiantuntija-aktiivit subjektiivisen oikeuden toteutumisen laillisuuden varmistamiseksi.

Hyvinvointialueen kanta oikaisuvaatimukseen

Hyvinvointialuelain (611/2021) sekä sosiaalihuoltolain (1301/2014) mukaisesti hyvinvointialueella on laaja järjestämisvastuu ja liikkumavara päättää palvelujen tuottamisen tavoista, palvelukokonaisuuksista ja sovellettavista soveltamis- ja toimintaohjeista, joilla turvataan palvelujen yhdenvertainen ja tarkoituksenmukainen saatavuus koko alueella.

Uuden vammaispalvelulain (675/2023) mukaista liikkumisen tukea järjestettäessä hyvinvointialueella on lakisääteinen oikeus määritellä ne yleiset toimintatavat ja järjestämistavat (kuten kuljetuspalvelu, matkabudjetti tai palveluseteli), joilla lakisääteinen subjektiivinen oikeus toteutetaan tehokkaasti ja yhdenvertaisesti. Toimintaohjeilla ei rajoiteta laissa säädettyä

subjektiivista oikeutta, vaan ohjataan palvelun järjestämisen reuna-alueita ja hallinnollisia menettelyjä.

Vammaispalvelulain mukainen liikkumisen tuki on tarkoitettu korvaamaan tavanomaisesta elämästä aiheutuvaa liikkumisen tarvetta pääsääntöisesti henkilön asuinkunnassa ja sen toiminnallisella lähialueella. Tilapäisen, asuinalueen ulkopuolelle suuntautuvan liikkumisen osalta hyvinvointialue voi vahvistaa laskennallisen tai enimmäismääräisen korvauksen kohtuullisuus- ja tarkoituksenmukaisuusperustein. Asetettu korvausmäärä perustuu matkustuskustannusten kohtuulliseen tasoon ja turvaa asiakkaan tosiasiallisen liikkumisen myös asuinalueen ulkopuolella ilman, että se muodostaa kohtuutonta taloudellista rasitetta palvelun järjestäjälle. Kyseessä on yhdenvertainen ja ennalta määritelty korvausperiaate, joka täyttää suhteellisuusperiaatteen vaatimukset.

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 15 §:n mukainen kohtuullisten mukautusten velvoite sekä vammaispalvelulain mukainen yksilöllinen tarpeiden arviointi toteutetaan aina asiakaskohtaisessa viranhaltijapäätöksenteossa. Aluehallituksen päättämät toimintaohjeet ja yleiset linjaukset muodostavat raamit yleiselle palveluvalikoimalle, mutta ne eivät syrjäytä asiakkaan yksilöllisen tarpeen arviointia. Mikäli asiakkaalla on vammastaan johtuva yksilöllinen tarve poiketa yleisestä toimintaohjeesta, asia ratkaistaan yksilöllisellä viranhaltijapäätöksellä hallintolain mukaisesti. Yleiset palvelulinjaukset täyttävät näin ollen YK:n vammaissopimuksen 9 ja 20 artiklan vaatimukset laadukkaasta, saavutettavasta ja kohtuuhintaisesta henkilökohtaisesta liikkumisesta.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella toimii lakisääteinen vammaisneuvosto (hyvinvointialuelaki 32 §), jolle on varattu mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden elintasoa tai palveluja koskevissa asioissa. Päätöksenteon valmistelussa on noudatettu hallintolain ja hyvinvointialuelain mukaisia kuulemis- ja osallistamisvelvoitteita.

Aluehallituksen 15.6.2026 tekemä päätös § 126 on syntynyt laillisessa järjestyksessä, ei ylitä toimielimen toimivaltaa eikä ole muutenkaan lainvastainen. Päätökset perustuvat hyväksyttäviin määrärahojen ja palvelujen järjestämisen periaatteisiin ja turvaavat vammaispalvelulain mukaisen subjektiivisen oikeuden toteutumisen huomioiden yksilöllisen arvioinnin ensisijaisuuden.

Toimivalta

Hyvinvointialuelain 139 §:n mukaan oikaisuvaatimus tehdään aluehallituksen ja lautakunnan sekä niiden jaoston alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle.

Liitteet

Oheismateriaali

- Hyvinvointialueen jäsenen oikaisuvaatimus koskien aluehallituksen 24.11.2025 § 259 päätöksen tarkistamista koskien liikkumista tukevien palveluiden toimintaohjetta (kohdat 1.1.2; 3.1; 3.2; 3.4.5 ja 3.4.6)
EI JULKINEN
- Aluehallituksen 15.6.2026 § 126 päätös aluehallituksen 24.11.2025 § 259 päätöksen tarkistamisesta koskien liikkumista tukevien palveluiden toimintaohjetta (kohdat 1.1.2; 3.1; 3.2; 3.4.5 ja 3.4.6)

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Asianosainen, palvelualuejohtaja, palvelulinjajohtaja, logistiikkapalvelujen päällikkö

Päätöshistoria